

## PAKAAMMO MAIPAPAN ITI BAKUNA

# Bakuna para iti Trangkaso (Inactivated wenko Recombinant): Dagiti masapul a maammuan

Kaaduan a Pakaammo mainaig iti Bakuna ket nakasuratda met iti Espaniol ken dadduma pay a lengguahe. Kitaen ti [www.immunize.org/vis](http://www.immunize.org/vis)  
Hojas de información sobre vacunas están disponibles en español y en muchos otros idiomas. Visite [www.immunize.org/vis](http://www.immunize.org/vis)

### 1 Apay nga agpabakuna?

Ti trangkaso ket makaakar a sakit nga agwarwaras iti intero nga Estados Unidos iti kada tawen, kadawyan nga iti nagbaetan ti Oktubre ken Mayo.

Ti trangkaso ket gapu kadagiti bayrus ti trangkaso, ket ad-adda a maiwarwaras babaen ti panaguyek, panagbaeng, ken pannakayasideg iti addaan trangkaso.

Tunggal maysa, mabalin a kapten ti trangkaso. Pettat ti yaatake ti trangkaso ken agpaut iti sumagmamano nga aldaw. Agduduma ti sintomas segun iti edad, ngem mabalin a karaman ti:

- gurigor/panagpayegpeg
- nabudo a karabukob
- sakit kadagiti piskel
- pannakabambannog
- panaguyek
- sakit iti ulo
- nadaruy wenno napalet a buteg

Ti trangkaso ket mabalin pay nga agtinnag a pneumonia ken pannakaimpektar ti dara, ken pakaigapuan ti panagtakki ken panagpayegpeg kadagiti ubbing. No addaanka iti an-annayen, kas iti sakit iti puso wenno bara, mabalin a nakarkaro ti trangkaso.

Ti trangkaso ket ad-adda a delikado iti sumagmamano a tattao. Ad-adda a delikado kadagiti maladaga ken ubbing, agtawen iti 65 ken natataeng, masikog, ken addaan iti an-annayen wenno nakapsut ti resistensiada.

Tunggal tawen, **rinibu a tattao iti Estados Unidos ti matmatay gapu iti trangkaso**, ken ad-adu pay ti mayos-ospital.

**Ti bakuna para iti trangkaso ket:**

- yadayonaka iti trangkaso,
- pakapsutenna ti trangkaso no bilang makapetka, ken
- pengdannaka a makayakar iti trangkaso kadagiti kameng ti pamiliam ken sabali pay a tattao.

### 2 Inactivated ken recombinant a bakuna para iti trangkaso

Mairekomenda ti dosis ti bakuna para iti trangkaso tunggal panawen ti panagtatrangkaso. Dagiti ubbing edad 6 a bulan agingga iti 8 tawen ket mabalin nga agkasapulan iti dua a dosis bayat ti isu met laeng a panawen ti panagtatrangkaso. Tunggal maysa a saan a karaman kadagiti naagapad, kasapulanda laeng ti maysa a dosis iti kada panawen ti panagtatrangkaso.

Sumagmamano nga inactivated a bakuna a para iti trangkaso ti addaan iti sangkabassit laeng a preserbatibo a naibasar iti mercury a maawagan iti thimerosal. Segun kadagiti panagadal, saan a delikado ti thimerosal kadagiti bakuna, ngem addada bakuna para iti trangkaso nga awanan iti thimerosal.

Awan ti sibibiag a bayrus ti trangkaso kadagiti bakuna para iti trangkaso. **Saanda a makaigapu iti trangkaso.**

Adu ti bayrus ti trangkaso, ken kankanayan nga agbalaliwda. Tunggal tawen, adda maaramid a baro a bakuna para iti trangkaso tapno masalakniban kontra iti tallo wenno uppat a bayrus a mabalin a pakaigapuan ti sakit iti umay a panawen ti panagtatrangkaso. Ngem uray no saan nga eksakto ti bakuna a mangkontra kadagitoy a bayrus, makaipaay latta daytoy iti sumagmamano a pannalaknib.

Saan a mapengdan ti bakuna para iti trangkaso ti:

- trangkaso a ti gapuna ket bayrus a saan a sakup ti bakuna, wenno
- sakit nga aglanglanga a trangkaso ngem saan met.

Mapan a 2 a lawas kalpasan ti pannakabakuna sa agkurri ti pannalaknib, ken agpaut ti pannalaknib agingga iti unos dayta a panawen ti panagtatrangkaso.

### 3 Sumagmamano a tatto a di mabalin a maikkan iti bakuna

Ibaga iti tao a mangited kenka iti bakuna:

- **No addaanka iti ania man a nakaro, makapapatay nga alerdyi.** No naaddaankan iti makapapatay nga alerdyi a reaksion iti dosis ti bakuna para iti trangkaso, wenno naaddaan iti nakaro nga alerdyi iti ania man a paset daytoy a bakuna, mabalin a mabalakadanka a saan a mabakunaan. Kaaduanna, nupay saan nga amin, a kita ti bakuna para iti trangkaso ket nagimet iti sangkabassit a protina manipud iti itlog.
- **No naaddaanka iti Guillain-Barré Syndrome (am-ammo pay kas GBS).** Sumagmamano a tattao a naaddaan iti GBS, saan a mabalin a makaala iti daytoy a bakuna. Masapul a mapagsaritaanyo daytoy ken ti doktormo.
- **No madi ti bagbagim.** Gagangay met a mabalin latta ti maipaayan iti bakuna para iti trangkaso no addaanka iti nalag-an a marikrikna, ngem mabalin a pagsubliendakanto laengen inton nalaingankan.



## 4 | Dagiti risgo iti reaksion iti bakuna

Iti ania man a medisina, karaman dagiti bakuna, adda latta gundaway a makaala iti reaksion. Gagangay a nalag-an dagitoy ken agpukawdanto lattan, ngem posible met dagiti nadagsen a reaksion.

Kaaduan a tattao a nagpabakuna para iti trangkaso, awanan iti problema iti daytoy.

Karaman dagiti sumaganad **kadagiti nalag-an a problema** kalpasan ti panagpabakuna para iti trangkaso:

- panagsaem, panaglabaga, wenno panagbukno ti nakaitudokan ti bakuna
- panagpaparaw
- nasaem, nalabaga, wenno nabudo a mata
- uyek
- gurigor
- nadumaduma a sakit wenno panaas
- sakit iti ulo
- panaggagatel
- pannakabambannog

No marikna man dagitoy a parikut, masansan a mangrugi kalpasan ti pannakaindieksion ken agpaut iti 1-2 nga aldaw.

Karaman dagiti sumaganad **kadagiti nadagdagsen a problema** kalpasan ti panagpabakuna para iti trangkaso:

- Adda latta sangkabassit a risgo a kapten ti Guillain-Barré Syndrome (GBS) kalpasan ti pannakaindieksion iti inactivated a bakuna para iti trangkaso. Daytoy a risgo, mapattapatta a nanayonan iti 1 wenno 2 a kaso iti kada maysa a milyon a nabakunaan. Amang a nababbaba daytoy ngem iti risgo a maaddaan iti nakaro a komplikasion manipud iti trangkaso, a mabalin a mapengdan babaen ti bakuna para iti trangkaso.
- Dagiti ubbing a nabakunaan iti daytoy kagiddan ti pneumococcal vaccine (PCV13) ken/wenno DTaP vaccine, mabalin a payegpegen gapu iti gurigor. Kasarita ti doktor para iti ad-adu nga impormasion. Ibagi iti doktor no ti ubing a mangala iti bakuna para iti trangkaso ket naaddaanen iti panagpayegpeg.

**Dagiti problema a mabalin a mapasamak kalpasan ti ania man a nayindieksion a bakuna:**

- Adda dagiti maulaw kalpasan ti ania man a proseso iti salun-at, karaman ti panagpabakuna. Ti panagtugaw wenno panagidda iti mapan a 15 minuto, makatulong tapno mapengdan ti panagulaw, ken ti pannakadangran gapu iti pannakatulid. Ibagi iti doktor no maulawka, wenno agbaliw ti panagkita wenno agwengweng dagiti lapayag.
- Adda dagiti makarikna iti nakaro a sakit iti abaga ken marigatan a mangigaraw iti ima a nabakunaan. Manmano ketdi a mapasamak daytoy.
- Ania man a medikasion, makaigapu iti nakaro nga alerdyi a reaksion. Manmano ti kastoy a reaksion manipud iti bakuna, mapattapatta a mapan a 1 iti kada sangamilion a dosis, ken mapasamak kalpasan ti sumagmamano a minuto agingga iti sumagmamano nga oras kalpasan ti pannakabakuna.

Kas iti ania man nga agas, adda met latta nakabasbassit a tiansa a ti bakuna, makaigapu iti nakaro a desgrasia iti salun-at wenno ipapatay.

Kanayon a mabantayan ti kinatalged dagiti bakuna. Para iti ad-adu nga impormasion, bisitaen ti: [www.cdc.gov/vaccinesafety/](http://www.cdc.gov/vaccinesafety/)

## 5 | Kasano no adda nakaro a reaksion?

**Ania dagiti pagilasinan?**

- Kitaen ti ania man a pakaseknan, kas iti pagilasinan ti nakaro nga alerdyi a reaksion, napalalo ti kangatona a gurigor, ken karkardayo a kasasaad.

Karaman kadagiti pagilasinan ti nakaro nga alerdyi a reaksion ti panaglabaga ken panagbubudo ti kudil, panagbukno ti rupa ken karabukob, panagpakarigat nga umanges, napartak a bitek ti puso, panagulaw, ken panagkakapsut. Mangrugi dagitoy kalpasan ti sumagmamano a minuto agingga iti sumagmamano nga oras kalpasan ti pannakabakuna.

**Ania ti rumbeng nga aramidek?**

- No iti panagkunam, daytoy ket nakaro nga alerdyi a reaksion wenno sabali pay nga emerhensia a saan a mabalin a pagbayagen, awagan ti 9-1-1 ken ipan ti apektado iti kaasitgan nga ospital. No saan, umawag iti doktor.
- Maireport dagiti reaksion iti Vaccine Adverse Event Reporting System (VAERS). Masapul nga ipila ti doktormo daytoy a report, wenno mabalin met a sika mismo babaen ti website ti VAERS iti [www.vaers.hhs.gov](http://www.vaers.hhs.gov), wenno babaen ti yaawag iti **1-800-822-7967**.

*Saan a mangipaay ti VAERS iti balakad mainaig iti salun-at ken medisina.*

## 6 | Ti Nailian a Programa iti Pannakabayad iti Pannakadangran gapu iti Bakuna

Ti Nailian a Programa iti Pannakabayad iti Pannakadangran Gapu iti Bakuna wenno National Vaccine Injury Compensation Program (VICP) ket programa ti gobierno federal a nabukel tapno mabayadan dagiti nadangran gapu iti panagpabakuna.

Kadagiti mamati a mabalin a nadangranda gapu iti bakuna, manayonan ti ammoda mainaig iti programa ken no kasano ti panagipila iti panagdawat iti bayad babaen ti yaawag iti **1-800-338-2382**, wenno panangbisita iti website ti VICP iti [www.hrsa.gov/vaccinecompensation](http://www.hrsa.gov/vaccinecompensation). Adda limit ti tiempo ti panagipila iti panagsingir iti bayad ti pannakadangran.

## 7 | Kasano a manayonan ti ammok?

- Makiومان iti healthcare provider-mo. Mabalin a maidiayannaka kadagiti maisingit a vaccine package wenno singasing para iti sabsabali pay a pakalaan iti impormasion.
- Awagan ti departamento ti salun-at iti lokalidad wenno iti estado.
- Kontaken dagiti Sentro para iti Pannakakontrol ken Pannakatiped ti Sakit wenno Centers for Disease Control and Prevention (CDC):
  - Umawag iti **1-800-232-4636 (1-800-CDC-INFO)** wenno
  - Bisitaen ti website ti CDC iti [www.cdc.gov/flu](http://www.cdc.gov/flu)

### Vaccine Information Statement Inactivated Influenza Vaccine

08/07/2015

Ilokano

42 U.S.C. § 300aa-26

Translation provided by Hawaii Department of Health

Office Use Only

